

Datum
2021-09-03

Diarienummer
PL-2021-59

Planarkitekt
Lina Jönsson
lina.jonsson2@trelleborg.se
0410-73 32 87

Samhällsbyggnadsnämnden

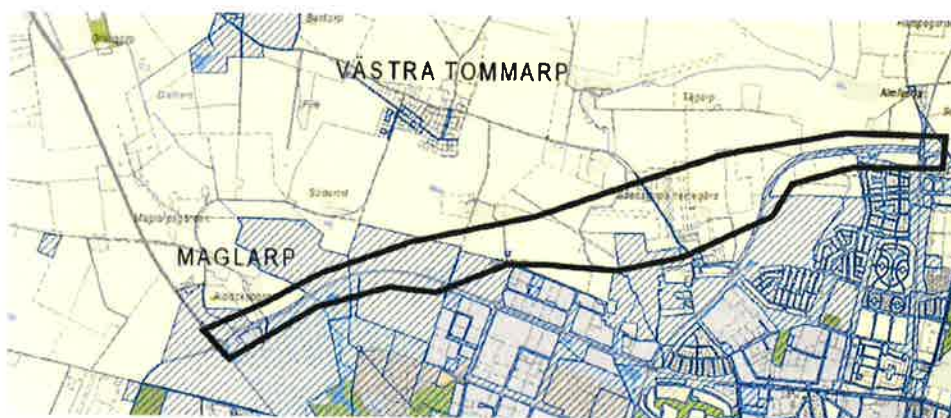
Begäran om planbesked för del av Västervång 2:25 m.fl.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar

- uppdra åt Samhällsbyggnadsförvaltningen att planlägga del av Västervång 2:25 m.fl. enligt utökat förfarande i plan- och bygglagen samt i enlighet med förvaltningens tjänsteskrivelse
- att detaljplanen kan antas innebära betydande miljöpåverkan
- att ta ut en avgift om 19 040 kronor för handläggning av planbesked enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa

Kartbilaga – Ansökan om planbesked för Västra Ringvägen inom Trelleborg Västervång 2:25 m.fl.

Område som begäran om planbesked avser

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 31 maj 2021 att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet för ny Västra ringvägen med samma standard som Östra ringvägen. I beslutet framgår det att i det fortsatta arbetet ska den nya västra ringvägen utvecklas enligt den kortaste och genaste sträckan med hänsyn tagen till eventuella motstående intressen.

Vidare bedömer förvaltningen att detaljplanen för nya Västra ringvägen inte kan samrådask innan förslag till den nya fördjupade översiktsplanen för Trelleborgs stad har ställts ut på granskning.

Detaljplanen kan antas innebära betydande miljöpåverkan varför detaljplanen ska handläggas med utökat förfarande samt att en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram. Förvaltningen bedömer det lämpligt att pröva ny Västra ringväg i en detaljplan som handläggs med utökat förfarande.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Samhällsbyggnadsförvaltningen tog den 2 juni 2021 emot en begäran om planbesked för delar av fastigheten Västervång 2:25 m.fl. Sökande är kommunledningsförvaltningen, Trelleborgs kommun. Ansökan grundar sig på kommunfullmäktiges beslut den 31 maj 2021. Kommunfullmäktige beslutade att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet för ny Västra ringvägen med samma standard som Östra ringvägen. I det fortsatta arbetet ska den nya västra ringvägen utvecklas enligt den kortaste och genaste sträckan med hänsyn tagen till eventuella motstående intressen. Den nya Västra ringvägen syftar till att möjliggöra för utbyggnad/förbättrad kapacitet på Västra ringvägen. En kapacitetsmässigt fullvärdiga ringväg hela vägen från riksväg 9 till väg E6 vid Maglarpsrondellen är en förutsättning för att Trelleborgs hamn ska kunna flytta och frigöra det nuvarande hamnområdet för Sjöstaden.

Läge

Korridoren för den nya Västra ringvägen går mellan Maglarpsrondellen till cirkulationsplats vid väg 108. Området sträcker sig över jordbrukslandskapet norr om Västra verksamhetsområdet.

Område som begäran om planbesked avser med omkringliggande bebyggelse. Den blåstreckade linjen visar sträckan av ny Västra ringväg enligt kartbilagan till ansökan. Den rosa och lila streckade linjen visar alternativ 1 och 2.

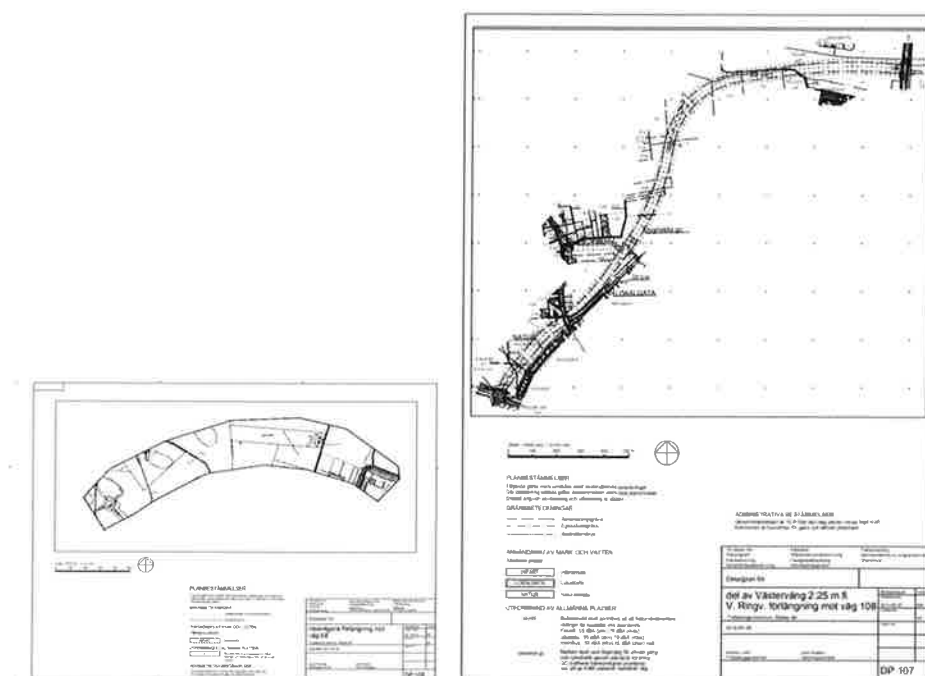
Gällande planer

Den gällande fördjupade översiktsplanen för Trelleborgs stad medger inte en ny Västra ringväg. Trelleborgs kommun har tagit fram ett samrådsförslag till ny fördjupad översiktsplan för Trelleborgs stad. I samrådsförslaget finns tre förslag till sträckning för en ny Västra ringväg. Kommunfullmäktiges beslut den 31 maj 2021 att arbeta vidare med den kortaste och genaste sträckan med hänsyn tagen till eventuella motstående intressen innebär fortsatt arbete med den orange linjen i bilden nedan. I granskningshandlingarna till ny fördjupad översiktsplan ska kommunen valt ut ett alternativ.

Utdrag ur samrådshandling FÖP 2035. Orange och blå linje illustrerar alternativa sträckningar av västra delen av ringvägen.

Ny Västra ringväg ansluter till den befintliga Västra ringvägen och Hedvägens förlängning mot Maglarpsrondellen, E6. Detaljplanerna för respektive väg, DP 106 och DP 107 anger en vägbredd på 40 meter.

Plankarta DP 106 och DP 107

Riksintressen

Delar av området berörs av riksintresse kulturmiljö. Den nya sträckningen av vägen går i utkanten av riksintresseområdet. Vägen innebär påverkan på de värden som är uttryck för riksintresset.

Stads- och landskapsbild

Den nya Västra ringvägen innebär en ny barriär i landskapet såväl visuellt som upplevelsemässigt. Vägen påverkar områden som idag är fria från bebyggelse. Sträckningen av vägen passerar befintliga vägar och skär av befintliga strukturer. Valda trafikåtgärder kan ge olika visuell påverkan på landskapsbilden. En planskild korsning ovan mark vid Tommarpsvägen skulle få stor påverkan. Även korsningen med Ståstorpsån kommer få stor negativ påverkan på landskapsbilden och områdets rekreativvärden.

Stadens tätortsutveckling kan påverkas av ansökan då vägen bildar en ny barriär där ett mellanrum skapas mellan vägen och befintlig tätort. Ett mellanrum mellan tätort och infrastruktur tenderar ofta till att området exploateras. Området mellan vägen och tätort utgörs till största del av jordbruksmark. Det innebär att vägens tillblivelse indirekt kan innebära att mer jordbruksmark tas i anspråk. Att exploatera jordbruksmarken mellan vägen och tätorten innebär en separat prövning i översiktsplan och därefter detaljplan.

Kulturmiljövärden

Sträckningen av vägen korsar en utpekad boplats, passerar en nära bytomt vid Ståstorp och medeltida borg vid Svenstorps herrgård som skärs av från sitt sammanhang. Utbredningsområdet för Svenstorps herrgård är inte fastställt vilket kan påverka vägens sträckning. Fastställande av fornlämnningens utbredningsområde behöver ske i det kommande arbetet.

Tommarpsvägen är den medeltida infarten till staden och förbindelse till byarna i norr. Utformningen av detaljplanen kan behöva anpassas till Tommarpsvägen. Inte bara utifrån trafiksäkerhet men även utifrån kulturmiljön.

Jordbruksmark

Den nya Västra ringvägen tar i anspråk jordbruksmark. Den föreslagna sträckningen korsar 5 större jordbruksskiften och tar enligt utredningen *Konsekvensanalys tlp Maglarp – väg 108, Ramböll*, 7,5 ha jordbruksmark i anspråk.

I miljöbalken (MB kap 3 § 4) slås fast att jordbruksmark är av nationell betydelse. Sådan mark får endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och det inte går att tillgodose behovet genom att ta annan mark i anspråk på ett sätt som ur allmän synpunkt är tillfredsställande. Länsstyrelsen Skånes ställningstagande beträffande jordbruksmarken är att all jordbruksmark i Skåne är brukningsvärd och värdefull, att kommunerna måste hushålla med marken och att hushållning med mark kräver en proaktiv planering.

Utredningar/analyser gällande i anspråkstagande av jordbruksmark behöver genomföras för att kunna göra en bedömning av påverkan.

Grönstruktur

I området finns två vattendrag, Albäcksån och Ståstorpsån, vilket omfattas av det generella biotopskyddet. För Ståstorpsån pågår ett Leaderprojekt mellan 2020-2022 där kommunen är delfinansiär. Projektet syftar till att skapa våtmarker, förbättra miljön för djurlivet där havsöringen är en viktig art för havet som använder ån som fortplantningsområde, skapa översilningsytor vilket minskar påverkan på tätorten vid skyfall och havsnivåhöjningar. Sträckan från Stora Coop till Tommarpsvägen invigdes sommaren 2021 som en visningsträcka för projektet. Här finns numera ett rekreativstråk och utrymme för guidade visningar och utbildning för skolprojekt. Visningssträckan påverkas negativt av att en ny väg korsar ån. Det är främst de rekreativa värdena som påverkas negativt. Utformningen av vägens korsning med Ståstorpsån behöver utformas med stor hänsyn. Vägen korsar redan Albäcksån, en breddning av vägen över ån kan behöva utredas närmre.

Trafik

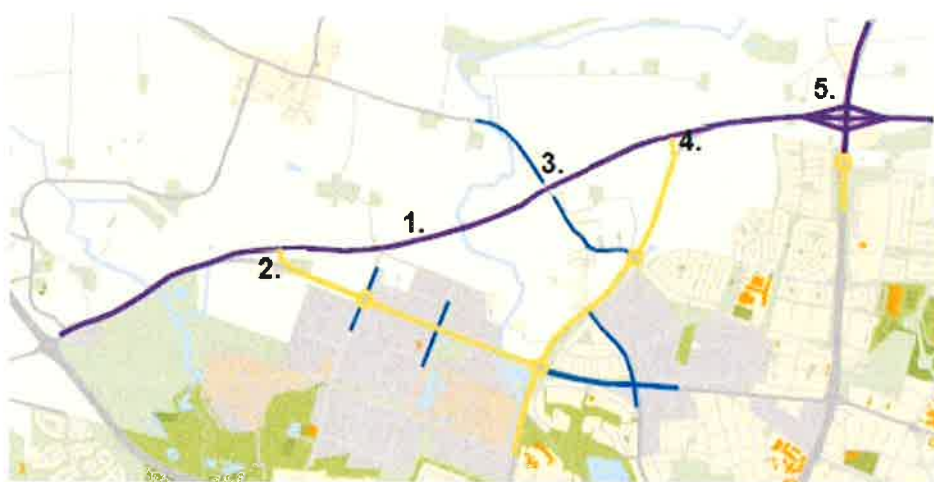
Kommunfullmäktiges beslut om den nya Västra ringvägen innebär enligt planansökan förbättrad framkomlighet med färre korsningspunkter. Den totala sträckan från Maglarpsrondellen till Trelleborgs hamn förväntas bli 11,9 kilometer. En ny västra ringväg med dragning enligt planansökan innebär omfördelning av trafikflöden i och genom Trelleborgs stad. Utredningarna fokuserar mycket på ny potential för Hamngatan och Hedvägen. En ny Västra ringväg med dragning enligt planansökan, och utifrån förutsättningen att den kopplas till ny Östra ringväg med östlig hamninfart, förväntas trafiken minska på:

- Hedvägens förlängning från 9 000 (år 2025) till 5 000 fordon/dygn (år 2025).
- Hamngatan från 16 000 (år 2025) till 7 000 fordon/dygn (år 2025).

Det finns ett stort antal utredningar som behandlar ett antal olika alternativa vägdragningar. I utredningen *Infart till hamnen i Trelleborg*, utförd av

teknikkonsultföretaget Sweco (2018), beskrivs en ny västra ringväg i enlighet med planansökan (RV3) möjliggöras genom:

- Nybyggnad av 2,5 kilometer väg norr om verksamhetsområdet över Tommarpsvägen (punkt 1).
- Hedvägen i väster ansluts till den nya vägen i form av en trevägskorsning med väjningsplikt från Hedvägen (punkt 2).
- Planskild korsning mellan den nya sträckningen av ringvägen och Tommarpsvägen (punkt 3).
- Den befintliga Västra Ringvägen i öster ansluts till den nya vägen i form av en trevägskorsning med väjningsplikt. Vänstersvängkörfält på Ringvägen i korsningspunkten (punkt 4).
- Korsningen mellan Västra Ringvägen och väg 108 görs planfri (trafikplats) för genomgående trafik på Västra Ringvägen (punkt 5).

Figur 14 Schematisk illustration över åtgärdsförslaget.

Sweco konstaterar att ovan beskrivna sträcka blir nära 900 meter kortare än den befintliga västra ringvägen. Vidare skriver Sweco (utifrån underlag från Ramböll) att med en kortare körsträcka och färre korsningspunkter, samtidigt som vägen skyltas till 80 km/h, kan restiden minskas med drygt 2 minuter under lågtrafik och cirka 2,5 minuter under högtrafik jämfört med dagens sträckning via befintlig västra ringväg.

Överflyttningseffekt till väg 108

I Rambölls utredning *Trafikanalys Väg 108* (2021) bedöms en ny västlig ringväg, och som kopplar på den planerade östra ringvägen, reducera risken för överflyttning av trafik till väg 108, i synnerhet för den hamntrafik som kommer från, eller ska till, E22. Ramböll gör bedömningen att för att mildra överflyttningseffekten till väg 108 bör den nya västra ringvägen ha motsvarande standard som den planerade östra ringvägen, d.v.s. att den görs gen och utformas som huvudled utan väjningsplikt fram till anslutningen mot E6/E22 samt att anslutningen med väg 108 bör vara planskild för genomgående trafik. Då den östra ringvägen utformas som 2+1-väg kan det antas att den nya västliga ringvägen erhåller samma utformning.

Kollektivtrafik

Med minskade trafikmängder på Hedvägen och på Hamngatan kan leda till att framkomligheten för såväl lokal- och regionbusslinjetrafiken förbättras. Det kan antas att vid särskilt kritiska punkter som Vannhögsgatan/Hedvägen (där signalreglering idag leder till att bussar står still i köbildning) och vid bussterminalen vid Trelleborgs station (där biltrafik under rusningstid minskar tidsluckor för bussar som vill köra ut på Hamngatan från uppställningsplats) förbättras möjligheterna för mer framkomlig busstrafikering. Gjorda utredningar har dock ej fokuserat på kollektivtrafikpotential utan ovan får ses som en mer översiktlig bedömning.

Gång- och cykeltrafik

Det har inte gjorts några mer ingående studier hur ringvägen påverkar oskyddade trafikanters rörelsemönster på till exempel Hamngatan eller Hedvägen. Möjligtvis kan gång- och cykeltrafikanter som rör sig längs eller tvärs gatorna uppleva bättre framkomlighet, trygghet och tillgänglighet då del av fordonstrafiken flyttas över till ringvägen från det inre gatunätet.

Barriäreffekt

Vägen korsar Ståstorps byaväg vilket medför påverkan på enskilda vägar tillhörande gårdar. Gårdarna kan fortsättningsvis nås från Ståstorps byaväg.

Cykeltrafiken från Trelleborgs stad västerut till Västra Tommarp, Snarringe och Skegrie påverkas negativt om inte tillgängligheten för cykeltrafiken säkerställs. Tommarpsvägen är ett alternativ för cykeltrafikanter.

Inducerad effekt

Tillkomsten av ännu en vägsträckning i enlighet med planansökan kan med största sannolikhet föranleda till att en stor förväntad inducerad efterfrågan uppstår. Trafikverkets/Trivectors rapport *Inducerad trafikefterfrågan* (2011) visar på att trafikåtgärder – som anläggandet av en förbifart likt i ansökan – som förbättrar tillgänglighet och framkomlighet ger stor effekt på både den långsiktiga som den kortsiktiga inducerade efterfrågan genom att vägdragningen på sikt ökar utbudet av och tillgängligheten till målpunkter. Med andra ord, den minskning av trafikflödet som uppstår då flöden överflyttas från Hamngatan och Hedvägen kan i sig uppmuntra till ökat trafik då framkomligheten på dessa "lokalgator" ökar och görs mer attraktiv för motorfordonstrafik, vare sig den karaktäriseras som pendeltrafik eller för inköpsresor. Den kvalitet och funktion som förbifarten förväntas att ge riskerar då att urholkas. För att mildra de inducerande effekterna av förbättrad framkomlighet på t.ex. Hamngata eller Hedvägen bör fokus ligga på att omforma/omgestalta dessa för att bättre stödja minskat trafikarbete, samtidigt som god lokalisering av nya verksamheter och arbetsplatser och förbättrad kollektivtrafik och cykelmöjligheter ges prioritet. Gjorda utredningar har ej beaktat den inducerande effekt ringvägen kan ge men bör belysas i det kommande detaljplanearbetet.

Samhällsservice/Näringslivet

Vägen sträcker sig norr om Trelleborgs västra verksamhetsområde. Den förväntade minskning av trafik och framförallt tung trafik på Hedvägen kan gynna tillgängligheten till verksamhetsområden samtidigt som det finns en risk att kundunderlaget för verksamheterna minskar. Det föreligger behov av ytterligare

utredningar/analyser för att kunna göra en fullständig bedömning av påverkan på näringslivet.

Barn och unga

Barnchecklistan har använts i arbetet med framställan av tjänsteskrivelsen. Beslutet berör barn då vägen korsar Ståstorpsåns visningssträcka som används för rekreation och pedagogik.

Störningar och risker

Den nya Västra ringvägen innebär påverkan från trafikbuller för bostäder som idag inte exponeras för buller. Vägen förväntas bli en led för farligt gods vilket innebär att riskreducerande åtgärder kommer att krävas. I kommande detaljplanearbete kommer en trafikbullerutredning att krävas.

Hantering av dagvatten och skyfall ska inte påverka miljökvalitetsnormerna för vatten negativt. En dag- och skyfallsutredning behöver upprättas i samband med detaljplanearbetet. Den nya Västra ringvägen sträcker sig utanför vattenskyddsområdet som sträcker sig norr om Trelleborg.

Teknisk försörjning

Delar av området ligger inom verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten.

Tidplan

I kommunfullmäktiges beslut anges att detaljplanen ska vara klar för antagande september 2023. Detaljplanen är omfattande och medför en del utredningar samt dialog med myndigheter och markägare som kan innebära att tidplanen förskjuts. Detaljplanen för Östra ringvägen tog 3 år och föregicks av ett planprogram. Förvaltningen föreslår att arbetet ska påbörjas under hösten 2021.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-08-17 (denna skrivelse)
Begäran om planbesked 2021-06-02

Förvaltningens bedömning

Kommunfullmäktige beslutade den 31 maj 2021 att ge samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att påbörja arbetet för ny Västra ringvägen med samma standard som Östra ringvägen. I det fortsatta arbetet ska den nya västra ringvägen utvecklas enligt den kortaste och genaste sträckan med hänsyn tagen till eventuella motstående intressen.

Detaljplanen kan antas innebära betydande miljöpåverkan varför detaljplanen ska handläggas med utökat förfarande samt att en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram. Att detaljplanen kan antas innebära betydande miljöpåverkan kan innebära krav på åtgärder för att minska påverkan. Förvaltningen bedömer att tillstånd för genomförandet kan komma att krävas vilket prövas genom en annan process i mark- och miljödomstolen. Vidare bedömer förvaltningen att detaljplanen för nya Västra ringvägen inte kan samrådats innan förslag till den nya fördjupade översiktsplanen för Trelleborgs stad har ställts ut på granskning. Arbetet med detaljplanen behöver ta avstamp i yttranden från Länsstyrelsen och Trafikverket.

Trots ovanstående bakgrund och med hänsyn till kommunfullmäktiges beslut den 31 maj 2021 bedömer förvaltningen det lämpligt att pröva ny Västra ringväg i en detaljplan som handläggs med utökat förfarande. Med hänsyn till motstående intressen bedömer förvaltningen att det ska finnas en beredskap för att utreda dragningen utanför det angivna området i ansökan.

Avgifter

Avgift för planbesked, 19 040 kronor (ingen mervärdesskatt betalas på avgiften).

Avgiften debiteras enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa. Fakturan skickas separat och av den framgår när betalningen senast ska ske.

Sandra Gustafsson
Planchef

Anna Thott
Förvaltningschef

Beslutet expedieras till

Kommunledningsförvaltningen, Trelleborgs kommun